

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA

Čakovec, studeni 2016.

S A D R Ž A

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2015.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2015.	11
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/16-03/40
URBROJ: 613-22-16-8

Čakovec, 7. studenoga 2016.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE ČISTE STRANKE PRAVA ZA 2015.**

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je finansijska revizija kojom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje Hrvatske čiste stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 29. kolovoza do 7. studenoga 2016.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u veljači 1993. Sjedište Stranke je Tratinska 2, Zagreb. Djelokrug Stranke je određen Ustavom Stranke, Temeljnim načelima i Programom, a njen rad i djelovanje su javni.

Prema Temeljnim načelima i Programu, Stranka se zalaže za slobodu, socijalnu pravdu, blagostanje i napredak hrvatskog naroda i svih hrvatskih državljana, poštivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda, politički pluralizam, gospodarski suverenitet i prosperitet Hrvatske, zaštitu temelja zdravog društva (obitelj, domovinu, vjeru, moral, rad, poštenje), izgradnju modernog školskog i odgojnog sustava, stvaranje uvjeta za otkrivanje, razvoj i napredovanje mladih znanstvenika, nacionalizaciju banaka, čuvanje i njegovanje hrvatske kulturne baštine, ukidanje valutne klauzule, prekid rasprodaje prirodnih i drugih bogatstava, obračun s korupcijom u vrhovima vlasti, zaštitu digniteta Domovinskog rata, lustraciju i dekomunizaciju Hrvatske, utemeljenje istinskih hrvatskih javnih glasila, suradnju s iseljenom Hrvatskom, zaštitu časti i dostojanstva hrvatskog naroda, neodgodivu demografsku obnovu Hrvatske, resocijalizaciju i zapošljavanje branitelja, prava radnika i poštivanje rada, slobodu i neovisnost medija te druge moralne i društvene vrijednosti koje su u skladu s učenjem Katoličke crkve i protiv bilo kakve mržnje na rasnoj, vjerskoj ili narodnoj osnovi.

Ustavom Stranke iz 2006. su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, oblici organiziranja, tijela Stranke (način njihova izbora, opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Pravila ponašanja te način postupanja vezan za neetično ponašanje članova, a posebno članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti su uređena Ustavom Stranke i Etičkim kodeksom.

Članom Stranke može postati osoba koja dobrovoljno potpiše pristupnicu. Odluku o primanju u članstvo donosi podružnica Stranke koja djeluje u mjestu u kojem potpisnik pristupnice ima prebivalište ili boravište. Istaknute i za Stranku osobito zaslужne osobe, koje se ne žele baviti političkim radom, mogu postati počasni članovi Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu i sastoji se od podružnica, Gradskog odbora Grada Zagreba, županijskih vijeća i klubova. Prema Registru političkih stranaka, ima podružnice i ogranke u 20 županija i Gradu Zagrebu, odnosno ukupno je registrirano 62 podružnice, pet županijskih vijeća, devet ogrankaka i jedan gradski odbor. Stranka je do rujna 2015. imala jedno zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru zajedno s drugom strankom, s kojom je u srpnju 2011. zaključen Sporazum o političkoj suradnji. U listopadu 2015. zaključen je Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor s drugom političkom strankom, prema kojem jedno mjesto na kandidacijskoj listi pripada Stranci. Također, politička stranka se obvezala omogućiti ulazak u Hrvatski sabor predstavniku Stranke kao zamjeniku zastupnika za cijeli mandat, te prepustiti sva pripadajuća materijalna prava koja proizlaze iz saborskog mandata. Prema podacima Stranke, ima ukupno 26 vijećnika u tri županije, osam gradova i 12 općina.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela Stranke: Opći sabor, Središnji odbor, Glavni stan, Predsjednik i ostali dužnosnici Stranke (dopredsjednik, postrojnik, politički tajnik), Nadzorni odbor te Sud časti.

Opći sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama i Hrvatskoj starčevinskoj mladeži, razmjerno broju članova Stranke. Opći sabor zasjeda najmanje jednom u dvije godine, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima Hrvatske i hrvatskog naroda, razmatra i ocjenjuje djelatnost Stranke između zasjedanja, donosi i mijenja Temeljna načela i Ustav, kao i druge potrebne propise, daje tumačenja propisa koje donosi Stranka, bira predsjednika, tijela Stranke, osniva i imenuje odbore i povjerenstva i razrješava ih dužnosti te drugo.

Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između zasjedanja Općeg sabora. Središnji odbor daje političke smjernice za ostvarivanje ciljeva i za provedbu politike, odluka i stavova utvrđenih na Općem saboru, razmatra tekuće političko stanje države, utvrđuje politiku Stranke između zasjedanja Općeg sabora, daje smjernice za razvijanje političko - odgojne djelatnosti među pučanstvom, zahtijeva podnošenje izvješća o radu svih tijela Stranke, upravlja imovinom, donosi financijski plan i zaključni račun Stranke, imenuje povjerenstva i drugo.

Glavni stan je vrhovno političko tijelo između sjednica Središnjeg odbora, koje utvrđuje tekuću politiku Stranke. Glavni stan analizira političko stanje u zemlji i inozemstvu i utvrđuje djelatnosti koje je potrebno poduzeti za ostvarenje političkih ciljeva Stranke, zauzima političke stavove o svim pitanjima koja su bitna za život hrvatskog naroda, provodi i osigurava provedbu političkih smjernica, odluka i zaključaka Općeg sabora i Središnjeg odbora, utvrđuje kandidate za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i drugo. Glavni stan čine predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora, predsjednik Hrvatske starčevinske mladeži i devet članova.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te odgovara za njezin rad. Zauzima politička stajališta Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskog naroda i hrvatskih državljanima te o tekućim političkim pitanjima, određuje poduzimanje političke djelatnosti za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i politike, brine jesu li osigurana materijalna dobra za uspješan rad Stranke, daje upute i naloge za poboljšanje ustrojstva Stranke i drugo. Od 11. prosinca 2006. do 15. veljače 2016. predsjednik Stranke je bio Josip Miljak, od 16. veljače do 10. lipnja 2016. v.d. predsjednika je bio Frano Čirko, od 11. lipnja do 30. rujna 2016. predsjednik je bio Ivan Pandža, a od 1. listopada 2016. v.d. predsjednika je Davor Trbuha.

Nadzorni odbor se sastoji od pet članova, koji prate financijsko poslovanje, nadziru način korištenja imovine te brinu o načinima financiranja Stranke.

Sud časti se sastoji od pet članova, a sastaje se prema potrebi. Sud časti pravovaljano odlučuje ako je na sjednici nazočna natpolovična većina članova, a odluke donosi većinom glasova nazočnih članova.

Za obavljanje upravnih, ustrojbenih, komercijalnih, financijskih, pravnih i drugih poslova osnovan je Središnji ured Stranke u Zagrebu. Na čelu Središnjeg uredu je poslovni tajnik koji upravlja poslovima u Središnjem uredu, odgovoran je za njegov rad i poslovanje, vodi brigu o članovima, članarini, tekućim poslovima i drugo. Imenuje ga Glavni stan. Koncem 2015. Stranka nije imala zaposlenike.

Planiranje

Financijski plan i godišnji program rada za 2015. su doneseni i usvojeni na sjednici Središnjeg odbora u studenome 2014. Planirani su ukupni prihodi u iznosu 694.809,00 kn, te ukupni rashodi u iznosu 678.040,00 kn. U prosincu 2015. su donesene izmjene financijskog plana, te su ukupni prihodi planirani u iznosu 257.000,00 kn, što je za 437.809,00 kn ili 63,0 % manje, te rashodi u iznosu 243.000,00 kn, što je za 435.040,00 kn ili 64,2 % manje u odnosu na financijski plan. Planirani prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 248.000,00 kn, od donacija u iznosu 8.500,00 kn i članarina u iznosu 500,00 kn. Ukupni rashodi planirani u iznosu 243.000,00 kn, odnose se na materijalne rashode u iznosu 200.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 35.000,00 kn, donacije u iznosu 5.000,00 kn i druge rashode u iznosu 3.000,00 kn. Planiran je višak prihoda u iznosu 14.000,00 kn, za pokriće obveza iz ranijih godina.

Godišnjim programom rada za 2015. su planirana sredstva za provođenje aktivnosti Stranke, komunalne i materijalne troškove u iznosu 178.000,00 kn, zapošljavanje jedne osobe na pola radnog vremena u iznosu 35.000,00 kn, naknade troškova službenih putovanja i loko vožnje u iznosu 25.000,00 kn te naknade volonterima u iznosu 5.000,00 kn. Navedene rashode se najvećim dijelom planira financirati iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i donacija.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Za 2015. su sastavljeni sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji i Izvješće o donacijama za 2015. te Godišnji program rada i Financijski plan za 2016., dostavljeni su Državnom uredu za reviziju 29. veljače 2016. Uz financijske izvještaje za 2014. su dostavljeni Godišnji program rada i Financijski plan za 2015. Financijski izvještaji za 2015. te Izvješće o donacijama primljenim tijekom godine, objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke (www.hcsp.hr) u zakonskom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 220.486,00 kn, što je za 148.107,00 kn ili 40,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 36.514,00 kn ili 14,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	181.945,00	10.000,00	5,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	182.325,00	186.491,00	102,3
3.	Prihodi od članarina	1.909,00	472,00	24,7
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	1.518,00	8.500,00	559,9
5.	Drugi prihodi	896,00	15.023,00	1676,6
	Ukupno	368.593,00	220.486,00	59,8

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna, koje je Stranka u prethodnoj godini ostvarila Sporazumu zaključenom s političkom strankom u 2011.

Povećanje prihoda se odnosi na druge prihode za 14.127,00 kn te od dobrovoljnih priloga za 6.982,00 kn.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 10.000,00 kn, što je 4,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za naknadu dijela troškova izborne promidžbe prema Sporazumu zaključenom s političkom strankom u 2011., s kojom je Stranka bila u koaliciji na parlamentarnim izborima 2011.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 186.491,00 kn, što je 84,6 % ukupno ostvarenih prihoda.

Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, ostvarenih prema odredbama članaka 3. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, odnosno prema pojedinačnim odlukama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna u iznosu 168.491,00 kn te na primljenu donaciju fizičke osobe u iznosu 18.000,00 kn. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prihodi su ostvareni od 14 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dvije županije, četiri grada i osam općina). Vrijednosno značajniji prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni iz proračuna Grada Splita u iznosu 81.598,00 kn, Splitsko dalmatinske županije u iznosu 40.800,00 kn te Šibensko kninske županije u iznosu 18.692,00 kn.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 472,00 kn, što je 0,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Sredstva za rad i poslovanje Stranke te način ostvarivanja prihoda, utvrđeni su odredbama članaka 65. i 66. Ustava Stranke, prema kojima Stranka, pored drugih prihoda, ostvaruje i prihode od članarina. Iznos članarine za svaku tekuću godinu određuje Glavni stan. Glavni stan Stranke je 15. veljače 2014. donio odluku prema kojoj članarinu u iznosu 120,00 kn moraju plaćati svi dužnosnici Stranke do razine predsjednika podružnice ili povjerenika, a ostali članovi Stranke prema vlastitim mogućnostima. Prihodi su u 2015. ostvareni od dva člana.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga su ostvareni u iznosu 8.500,00 kn, što je 3,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljni prilog (donaciju) uplaćen u novcu od jedne fizičke osobe. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Stranka na mrežnoj stranici objavljuje izvješća o primljenim donacijama za propisana razdoblja (od 1. siječnja do 30. lipnja, te od 1. srpnja do 31. prosinca 2015.). Iznos primljenog priloga (donacije) fizičke osobe je u skladu s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Stranka je za primljenu donaciju izdala potvrdu o primitku donacije.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 15.023,00 kn, što je 6,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na povrat sredstava od političke stranke u iznosu 10.000,00 kn (sredstva su bila doznačena prethodne godine), ispravak pogrešno evidentiranih rashoda za najam poslovnog prostora središnjice Stranke iz ranijih razdoblja u iznosu 4.800,00 kn te na kamate na sredstva na žiro računu u iznosu 223,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 205.700,00 kn, što je za 2.675,00 kn ili 1,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 37.300,00 kn ili 15,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zapoštene	0,00	4.196,00	-
2.	Materijalni rashodi	153.437,00	155.713,00	101,5
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	1.925,00	9.225,00	479,2
2.2.	Drugi materijalni rashodi	151.512,00	146.488,00	96,7
3.	Rashodi amortizacije	2.240,00	2.664,00	118,9
4.	Finansijski rashodi	9.337,00	2.805,00	30,0
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	18.208,00	40.322,00	221,5
6.	Drugi rashodi	25.153,00	0,00	-
Ukupno		208.375,00	205.700,00	98,7
Višak prihoda		160.218,00	14.786,00	9,2

U odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 7.300,00 kn ili 379,2 %, rashodi amortizacije za 424,00 kn ili 18,9 % te donacije za 22.114,00 kn ili 121,5 %. Manje su ostvareni finansijski rashodi za 6.532,00 kn ili 70,0 %.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 4.196,00 kn, što je 2,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bruto plaću u iznosu 3.580,00 kn i doprinose na plaću u iznosu 616,00 kn. Početkom 2015. zaključen je ugovor o radu na određeno vrijeme temeljem kojeg je zaposlena jedna zaposlenica na mjesec dana. Doprinosi, porezi i pritez plaćeni su u propisanim rokovima.

- Rashodi za usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja su ostvareni u iznosu 9.225,00 kn, što je 4,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na nabavu zastava sa stranačkim obilježjima, zakup web stranice i drugo.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 146.488,00 kn, što je 71,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na troškove reprezentacije u iznosu 48.507,00 kn, službenih putovanja u iznosu 31.541,00 kn, najamnine u iznosu 26.211,00 kn, pošte i telefona u iznosu 7.660,00 kn, materijal i energiju u iznosu 6.804,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (kotizacija, isplate po odluci, troškove pogreba, javnog bilježnika, računovodstvene usluge, kupnju vijenaca, komunalne usluge) u iznosu 25.765,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije iznose 2.664,00 kn, što je 1,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na obračunanu amortizaciju za prijenosno računalo.

- Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su ostvareni u iznosu 2.805,00 kn, što je 1,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na troškove bankarskih usluga i usluga platnog prometa.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 40.322,00 kn, što je 19,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na pomoć isplaćenu malonogometnom klubu u iznosu 22.622,00 kn, donaciju kandidatu za predsjedničke izbore u iznosu 10.000,00 kn, donacije udruzi za podmirenje troškova puta u Bleiburg u iznosu 7.000,00 kn, pomoć za izdavanje knjige u iznosu 500,00 kn i uplatu na račun Caritasa u iznosu 200,00 kn. Donacije su dodijeljene na temelju zamolbi korisnika i odluka predsjednika Stranke, odnosno gradskih odbora Stranke.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2015. iznosi 14.786,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 246.057,00 kn (višak prihoda iz prethodne godine u iznosu 160.218,00 kn i višak prihoda iz ranijih razdoblja u iznosu 85.839,00 kn), te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 260.843,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 397.520,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2015.	31. prosinca 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	2.901,00	237,00	8,2
2.	Financijska imovina	365.819,00	397.283,00	108,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	97.253,00	128.717,00	132,4
2.2.	Potraživanja za prihode poslovanja	268.566,00	268.566,00	100,0
	Ukupno imovina	368.720,00	397.520,00	107,8
3.	Obveze	122.662,00	136.677,00	111,4
3.1.	Obveze za rashode	121.042,00	136.677,00	112,9
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.620,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	246.058,00	260.843,00	106,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	368.720,00	397.520,00	107,8

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2015. je veća u odnosu na stanje iskazano početkom 2015. za 28.800,00 kn ili 7,8 %. Povećanje vrijednosti imovine se odnosi na povećanje novčanih sredstava na žiro računu i blagajni.

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2015. iznosi 237,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu je manja za 2.664,00 kn ili 91,8 % i odnosi se na obračunani ispravak vrijednosti opreme.

Financijska imovina u iznosu 397.283,00 kn se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 268.566,00 kn te novac u banci u iznosu 110.985,00 kn i blagajni u iznosu 17.732,00 kn.

Koncem 2015. potraživanja su iskazana u iznosu 268.566,00 kn. Odnose se na potraživanja od političke stranke s kojom je Stranka bila u koaliciji na izborima za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u 2011. u iznosu 265.478,00 kn (od čega se na 2012. odnosi 14.670,00 kn, na 2013. i 2014. po 125.404,00 kn) te na druga potraživanja iz ranijih godina u iznosu 3.088,00 kn. Potraživanja su u cijelosti dospjela i do dana obavljanja revizije (rujan 2016.) nisu naplaćena.

Koncem 2015. obveze su iskazane u iznosu 136.677,00 kn i u cijelosti su dospjele. Odnose se na obveze prema dobavljačima. U odnosu na prethodnu godinu obveze su veće za 14.015,00 kn ili 12,9 %. Vrijednosno najznačajnije obveze se odnose na promidžbene usluge iz ranijih godina u iznosu 54.274,00 kn i za najam poslovnog prostora u iznosu 51.800,00 kn (od čega se na ranije godine odnosi 42.200,00 kn), odnosno ukupno 106.074,00 kn. Do rujna 2016. podmirene su obveze u iznosu 4.037,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu 260.843,00 kn su u odnosu na stanje iskazano početkom 2015. veći za 14.785,00 kn ili 6,0 %, a odnose se na višak prihoda ostvaren za 2015.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i finansijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih i izlaznih računa, dokumentacije u vezi troškova službenih putovanja, rashoda za zakupnine i najamnine, materijal i energiju, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza, rashoda za donacije (pomoći) te druge rashode. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Stranke, predsjednikom Središnjeg odbora te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi i rashodi te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., računovodstveno poslovanje, finansijske izvještaje i prihode od članarina.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio finansijsku reviziju Stranke za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti su se odnosili na planiranje i računovodstveno poslovanje, finansijske izvještaje, prihode u dijelu koji se odnosio na članarine te rashode u dijelu koji se odnosio na zakup poslovnog prostora.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim nalozima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja te prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- zakonski predstavnik je prije unosa u poslovne knjige ovjerio račune; za rashode plaćene gotovinom su sastavljene uplatnice, isplatnice i blagajnički izvještaji, a uz isplatnice su priloženi dokumenti na temelju kojih je obavljena isplata iz blagajne
- koncem godine donesene su izmjene finansijskog plana
- u finansijskim izvještajima isказан je stvarni višak prihoda ostvaren u 2015.
- popisom imovine i obveza je obuhvaćena cijelokupna imovina te je usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem
- Stranka je ustrojila propisane evidencije o primitku članarine i izdala je potvrde o primitku članarine
- sastavljena je evidencija o poslovnim prostorima koje Stranka koristi s uvjetima i vremenom trajanja zakupa.

Nalozi i preporuka u postupku izvršenja:

- Stranka poduzima mjere za uspostavu učinkovitog sustava unutarnjih kontrola te provodi izobrazbu članova o etičkim vrijednostima i određenim pravilima ponašanja; dio podružnica podnosi izvješća o radu, a veći dio podružnica ne podnosi izvješća o radu u skladu s aktima i odlukama Stranke
- uz blagajničke izvještaje su priložene uplatnice i isplatnice, međutim blagajničke izvještaje, uplatnice i isplatnice nije ovjerila odgovorna osoba

- Stranka je potraživanja u iznosu 265.478,00 kn od političke stranke s kojom je bila u koaliciji na parlamentarnim izborima prema Sporazumu iz 2011. nastojala naplatiti; za naplatu potraživanja Stranka je u srpnju 2015. poslala političkoj stranci opomenu pred tužbu, a u siječnju 2016. je podnijela tužbu
- u poslovnim knjigama su evidentirane primljene donacije; dio donacija nije evidentiran na propisanom računu računskog plana; donacije nisu uplaćene na središnji račun Stranke; podaci objavljeni u izvješću o donacijama nisu istovjetni podacima o ostvarenim prihodima od dobrovoljnih priloga (donacija) evidentiranim u poslovnim knjigama.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- Bilješke uz finansijske izvještaje ne sadrže pregled ostalih ugovornih odnosa koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina; Bilješkama nisu obuhvaćeni višegodišnji sporazumi s drugim političkim strankama, odnosno spor na sudu koji je u tijeku
- Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima predviđenima godišnjim programom rada te se ostvareni rashodi ne mogu povezati s aktivnostima
- u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja od političke stranke u iznosu 15.000,00 kn s kojom je Stranka u srpnju 2013. zaključila sporazum o političkoj suradnji
- odluke o raspoređenim sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu prikupljene, nije ustrojena evidencija te u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će nepravilnosti i propuste utvrđene revizijom ispraviti u skladu s računovodstvenim propisima i drugim propisima. Navodi da propusti i nepravilnosti nisu napravljeni nemarom ili nehajem odgovornih članova Stranke, nego prvenstveno nedovoljnim ustrojem Stranke, oblicima upravnih tijela i pravila ponašanja članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti uređene Ustavom i Etičkim kodeksom.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za nefitne organizacije.

- Evidentiranje prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u finansijskim izvještajima u iznosu 8.500,00 kn. Odnosi se na donaciju u novcu od fizičke osobe, kojoj je izdana potvrda o primitku donacije. U okviru prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je iskazana donacija u novcu od druge fizičke osobe u ukupnom iznosu 18.000,00 kn (mjesečne uplate po 1.500,00 kn). Donacije su uplaćene na račun podružnice Stranke, a potvrde o primitku donacije nisu izdane.

Navedene prihode je u poslovnim knjigama trebalo evidentirati u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), uplatiti na središnji račun Stranke, te izdati potvrde o primitku donacije. Prema odredbama članka 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15), neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana, te je obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financiranju političkih stranaka i izborne promidžbe, dobrovoljnim prilozima (dalje u tekstu: donacije), u smislu ovoga Zakona, smatraju se povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe. Stranka je dužna voditi evidenciju o primitku donacija te izdavati potvrde o primitku donacija. Prema odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka i izborne promidžbe, donacije u novcu donator uplaćuje na središnji račun političke stranke. Prema Izvješću o primljenim donacijama, Stranka je tijekom 2015. primila donacije uplaćene u novcu od fizičke osobe u iznosu 8.500,00 kn. Donacija u iznosu 18.000,00 kn primljena od druge fizičke osobe nije objavljena u Izvješću. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 24. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojima je propisano da izvješće o donacijama treba sadržavati specificirane podatke o donatoru (osobno ime odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanju proizvoda ili pružanju usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na računu koji ne podliježe naplati te o vrsti svake pojedine donacije.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati primljene donacije na propisanom računu računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nalaže izdavati potvrde o primitku donacije, primanje donacija na središnji račun Stranke te objavu donacija s podacima i u rokovima propisanim odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Evidentiranje prihoda i rashoda

U poslovnim knjigama za 2015. su evidentirani prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 168.491,00 kn, ostvareni od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prema odlukama o raspoređivanju sredstava iz proračuna. U poslovnim knjigama za 2015. nisu evidentirani, a ostvareni su prihodi i rashodi u iznosu 36.000,00 kn. Odnose se na dio prihoda ostvarenih od jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 36.000,00 kn, za koje je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijela odluku o dodjeli sredstava Stranci, a sredstva su, prema Sporazumu iz 2013., uplaćena u kolovozu 2015. drugoj političkoj stranci za financiranje lokalnih izbora. Prema odredbama članka 26. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se, između ostaloga, nerecipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Blagajničke izvještaje te uplatnice i isplatnice nisu ovjerile odgovorne osobe. Rashodi za reprezentaciju u iznosu 48.507,00 kn evidentirani su na temelju računa, od čega se dio rashoda u iznosu 17.445,00 kn odnosi na rashode za promidžbu (jakne i majice s tiskom, upaljači, kemijske olovke, rokovnici i drugo) i 4.858,00 kn na troškove pogreba. Na pojedinim računima za reprezentaciju u iznosu 5.756,00 kn nisu navedeni razlozi ugošćavanja, korisnici usluga reprezentacije i aktivnost na koje se rashodi odnose, te se ne može potvrditi je li rashod nastao radi ostvarenja ciljeva utvrđenih u godišnjem programu rada. Odredbom članka 15. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13, 157/14 i 137/15), utvrđeno je, između ostalog, da se primicima od nesamostalnog rada u naravi smatraju primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima. Ugošćenjima u smislu ovoga Pravilnika ne smatraju se ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

U poslovnim knjigama za 2015. evidentirani su rashodi za naknade članovima Stranke za putne troškove u iznosu 31.541,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju računa koji se ne mogu povezati s aktivnostima Stranke. Stranka je evidentirala dio rashoda u iznosu 15.412,00 kn prema putnim nalozima koji sadrže ime i prezime osobe upućene na put, vrijeme putovanja i mjesto putovanja. Za dio troškova u iznosu 12.431,00 kn su ispostavljeni putni nalozi s imenima i prezimenima osoba, uz koje su priloženi računi za benzin i cestarinu, a navedeni putni nalozi ne sadrže vrijeme provedeno na putovanju, obračun dnevница i putnih troškova te izješće s puta. Dio putnih troškova u iznosu 3.698,00 kn je isplaćen na temelju računa za benzin i cestarinu. Prema odredbi članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja se obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito slijedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje, vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, pečat, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izješće s puta.

Prema odredbama članka 12. i 17. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, ostvarena finansijska sredstva mogu koristi isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim finansijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama i iskazivati u finansijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o porezu na dohodak. Isto tako nalaže na računima za reprezentaciju navesti za koju se aktivnost, odnosno ciljeve odnose, kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje finansijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i finansijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Potraživanja

Koncem 2015. potraživanja su u poslovnim knjigama evidentirana u iznosu 265.478,00 kn, a odnose se na potraživanja od političke stranke s kojom je Stranka bila u koaliciji na parlamentarnim izborima u 2011. U poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima koncem 2015. nisu iskazana potraživanja u ukupnom iznosu 709.341,00 kn, a odnose se na potraživanja po sporazumima zaključenim s drugim političkim strankama iz 2011. u iznosu 125.274,00 kn, iz 2013. u iznosu 15.000,00 kn i 2015. u iznosu 569.067,00 kn.

Stranka je u srpnju 2011. s političkom strankom zaključila Sporazum o političkoj suradnji za zajednički izlazak na parlamentarne izbore u 2011., nakon kojih je jedno zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru pripalo predstavniku političke stranke. Temeljem Sporazuma, usmeno je dogovorena podjela sredstava iz državnog proračuna za redovni rad političkih stranaka, na način da Stranci pripada 35,0 % raspoređenih sredstava i 49.100,00 kn od naknade za izbornu promidžbu. Naknada za izbornu promidžbu je plaćena u 2012. i 2015. Prema odlukama Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2012. do 2015., političkoj stranci su raspoređena sredstva u ukupnom iznosu 1.463.960,00 kn, od čega 35,0 % iznosi 512.386,00 kn. Po navedenoj osnovi su ostvareni prihodi u 2012. u iznosu 121.634,00 kn, nakon čega je politička stranka prestala plaćati obvezе po Sporazumu. Stranka je tijekom 2015. i u ranijem razdoblju nastojala naplatiti potraživanje, poslana je opomena pred tužbu, međutim politička stranka se nije očitovala niti je platila dug. Zbog nepridržavanja Sporazuma, Stranka je u siječnju 2016. tužila političku stranku za ukupno 390.752,00 kn, uvećano za zatezne kamate. U poslovnim knjigama po navedenom Sporazumu evidentirano je potraživanje u iznosu 265.478,00 kn, a nije evidentirana razlika do ukupno utuženih potraživanja u iznosu 125.274,00 kn.

Osim toga, u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2015. nisu iskazana potraživanja od druge političke stranke u iznosu 15.000,00 kn, s kojom je Stranka u srpnju 2013. zaključila Sporazum o političkoj suradnji na lokalnim izborima u 2013. u Zadarskoj županiji. Prema izjavi odgovorne osobe, politička stranka se obvezala pružiti finansijsku pomoć Stranci u iznosu 48.000,00 kn, od čega je 33.000,00 kn plaćeno u ranijem razdoblju, a 15.000,00 kn prema Sporazumu dospijeva u 2016.

Stranka je u listopadu 2015. s istom političkom strankom zaključila Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor, prema kojem jedno mjesto na kandidacijskoj listi pripada Stranci. Politička stranka se obvezala omogućiti ulazak u Hrvatski sabor predstavniku Stranke kao zamjeniku zastupnika za cijeli mandat, te prepustiti Stranci sva pripadajuća materijalna prava koja proizlaze iz saborskog mandata. Nakon održanih parlamentarnih izbora koncem 2015., politička stranka nije postupila po zaključenom Sporazumu. Stranka je u srpnju 2016. tužila političku stranku za potraživanja s osnove raspoređenih sredstva iz državnog proračuna za 2015. u iznosu 569.067,00 kn (minimalni iznos za jedno mjesto u Hrvatskom saboru i troškove izborne promidžbe), a navedena potraživanja nisu evidentirana u poslovnim knjigama niti iskazana u finansijskim izvještajima.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja iz proračuna od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema pregledu koji je Stranka sastavila, u 2015. je imala 26 vijećnika u 23 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stranka nije ustrojila evidenciju odluka o raspoređivanju sredstava za redovito financiranje političkih stranaka iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te ne prati naplatu raspoređenih sredstava. Prihodi u iznosu 168.491,00 kn su ostvareni od 14 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dvije županije, četiri grada i osam općina).

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, odnosno odredbama članka 10. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije obvezne su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja te i nadalje poduzimati mjere za naplatu potraživanja. Predlaže ustrojiti evidenciju o raspoređenim sredstvima za redovito financiranje političkih stranaka iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pratiti naplatu potraživanja.

- 2.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će uskladiti i pratiti ostvarenje prihoda i rashoda po aktivnostima predviđenim godišnjim programima i povezati s aktivnostima na koje se odnose. Navodi da će evidentirati potraživanja od političkih stranaka po zaključenim sporazumima o političkoj suradnji. Nadalje, navodi da će tražiti odluku o raspoređenim sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, temeljem kojih je moguća evidencija potraživanja iz proračuna. Stranka navodi da će pripremiti izmjene i dopune sadašnjeg Ustava Stranke u cilju učinkovitijeg djelovanja organizacije Stranke u izvršavanju postavljenih ciljeva i zadataka.*

3. Finansijski izvještaji
 - 3.1. Za 2015. su sastavljeni sljedeći finansijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz finansijske izvještaje.

U finansijskim izvještajima za 2015. nije iskazan dio prihoda za redovito godišnje financiranje Stranke ostvaren od jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 36.000,00 kn i rashodi u istom iznosu za donaciju drugoj političkoj stranci, te potraživanja po sporazumima zaključenim s drugim političkim strankama u iznosu 709.341,00 kn.

Prema odredbama članka 28. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvenom poslovanju, finansijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Bilješke uz finansijske izvještaje sadrže strukturu (vrstu i iznos) ostvarenih prihoda i rashoda te rezultat poslovanja, a ne sadrže pregled ostalih ugovornih odnosa koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina. Bilješkama nisu obuhvaćeni višegodišnji sporazumi s drugim političkim strankama na temelju kojih Stranka ostvaruje prihode, niti je obuhvaćen sudski spor (tužba) pokrenuta protiv političke stranke za ostvarenje prihoda. Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15), Bilješke su dopuna podataka uz finansijske izvještaje. Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu, između ostalog, pregled ostalih ugovornih obveza i slično koje, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su tijeku).

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti finansijske izvještaje i Bilješke uz finansijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

- 3.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će sljedeće godine sastaviti Bilješke uz finansijska izvješća s podacima o višegodišnjim sporazumima s drugim političkim strankama, odnosno sporovima koji su u tijeku.*

4. Prihodi

- 4.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 220.486,00 kn, što je za 148.107,00 kn ili 40,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od članarine su iskazani u iznosu 472,00 kn, a ostvareni su od uplata dviju fizičkih osoba. Prema odredbama članka 66. Ustava Stranke, Glavni stan određuje iznos članarine za svaku tekuću godinu. Glavni stan je u veljači 2014. donio odluku prema kojoj članarinu u iznosu 120,00 kn moraju plaćati svi dužnosnici Stranke do razine predsjednika podružnice ili povjerenika te ostali članovi Stranke prema vlastitim mogućnostima, a za 2015. nije utvrđen iznos članarine. Prema odredbama članka 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, članarinom odnosno članskim doprinosom se smatra redoviti novčani iznos koji član političke stranke plaća na način i pod uvjetima utvrđenima statutom ili drugim aktom političke stranke.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o iznosu članarine za svaku tekuću godinu u skladu s odredbama Ustava Stranke.

- 4.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U obrazloženju navodi da će donijeti odluku o iznosu članarine za tekuću godinu u skladu s Ustavom Stranke.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Stranke za 2015. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2014., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sastavljanje Bilješki uz finansijske izvještaje, praćenje ostvarenja rashoda po aktivnostima predviđenima godišnjim programom rada, evidentiranje i naplatu potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te od političke stranke, nisu otklonjene. (točka 1. Nalaza)
 - Izvješće o donacijama ne sadrži podatke o primljenim donacijama u iznosu 18.000,00 kn, niti su za navedenu donaciju izdane potvrde o primitku donacije. U poslovnim knjigama za 2015. nije evidentiran i u finansijskim izvještajima nisu iskazani prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni od jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 36.000,00 kn i rashodi u istom iznosu za donaciju drugoj političkoj stranci. Prije unosa u poslovne knjige, zakonski predstavnik nije ovjerio blagajničke izvještaje te uplatnice i isplatnice, a dio računa za reprezentaciju u iznosu 5.756,00 kn ne sadrži podatke o korisniku usluga i razloge ugošćavanja. U poslovnim knjigama za 2015. su evidentirani rashodi za troškove goriva i cestarine u iznosu 16.129,00 kn koji se ne mogu povezati s aktivnostima Stranke. Stranka ne posjeduje službeni automobil. Ispostavljeni putni nalozi ne sadrže obračun troškova putovanja. U poslovnim knjigama nisu evidentirana niti u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te potraživanja od političkih stranaka prema sporazumima o političkoj suradnji u iznosu 709.341,00 kn. (točka 2. Nalaza)
 - Bilješke uz finansijske izvještaje ne sadrže pregled ostalih ugovornih odnosa koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina. Bilješkama nisu obuhvaćeni višegodišnji sporazumi s drugim političkim strankama na temelju kojih Stranka ostvaruje prihode, niti sudski spor koji je pokrenula Stranka za naplatu potraživanja od političke stranke. (točka 3. Nalaza)
4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla upisom u Registar političkih stranaka u veljači 1993. Ustavom Stranke iz 2006. su utvrđeni načela djelovanja, članstvo, ustrojstvo Stranke, upravna tijela i drugi ustrojstveni oblici organiziranja, sredstva za rad, prestanak rada te drugi uvjeti rada Stranke. Pravila ponašanja te način postupanja vezan za neetično ponašanje članova, a posebno članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti su uređena Ustavom Stranke i Etičkim kodeksom. Prema Registru članova, Stranka je koncem 2014. imala 9 134 člana, u 77 organizacijske jedinice.

Od 11. prosinca 2006. do 15. veljače 2016. predsjednik Stranke je bio Josip Miljak, od 16. veljače do 10. lipnja 2016. v.d. predsjednika je bio Frano Čirko, od 11. lipnja do 30. rujna 2016. predsjednik je bio Ivan Pandža, a od 1. listopada 2016. v.d. predsjednika je Davor Trbuha. Koncem 2015. Stranka nije imala zaposlenika. Za 2015. su doneseni financijski plan i godišnji program rada. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu 257.000,00 kn, rashodi u iznosu 243.000,00 kn te višak prihoda u iznosu 14.000,00 kn. Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 220.486,00 kn, rashodi u iznosu 205.700,00 kn te višak prihoda u iznosu 14.786,00 kn. Prihodi su ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 186.491,00 kn, državnog proračuna u iznosu 10.000,00 kn, donacija u iznosu 8.500,00 kn, članarina u iznosu 472,00 kn i drugih nespomenutih prihoda u iznosu 15.023,00 kn. Prihodi su korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja. Ostvareni rashodi u iznosu 205.700,00 kn odnose se na materijalne rashode u iznosu 155.713,00 kn, donacije u iznosu 40.322,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 4.196,00 kn, financijske rashode u iznosu 2.805,00 kn i amortizaciju u iznosu 2.664,00 kn. Koncem 2015. potraživanja su iskazana u iznosu 268.566,00 kn i ista su kao prethodne godine. Potraživanja su dospjela i do dana obavljanja revizije (rujan 2016.) nisu naplaćena. Obveze u iznosu 136.677,00 kn su dospjele, a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 14.015,00 kn ili 12,9 %. Odnose se na obveze za materijalne rashode. Do rujna 2016. obveze su podmirene u iznosu 4.037,00 kn. Na mrežnim stranicama Stranke su objavljeni Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca, Bilješke uz financijske izvještaje te Izvješće o donacijama. Nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijom prethodne godine, koji su ponovljeni, te nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijom za 2015., koji se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, utjecali su na izražavanje uvjetnog mišljenja.